

ІНТЕРВ'Ю

ПЕРШІ ЕЛЕКТРОННІ БІРЖОВІ ТОРГИ БІОПАЛИВОМ

В середині серпня Аграрна біржа розмістила повідомлення щодо проведення тестових електронних торгів біопаливом на своїй платформі. Директор Аграрної біржі Олександр Марюхніч розповів про перші результати та переваги впровадження цього механізму на ринку України.

Олександр Євгенович, розкажіть про те, як стали першопрхідцем в сфері онлайн торгівлі біоенергоресурсами.

Навесні 2018 року у зв'язку з актуалізацією теми енергонезалежності України фахівці біржі почали дослідження закордонного досвіду в цій сфері.

Наприклад, щоб звести до нуля залежність від Газпрому, Литва в 2013 році запустила біржу біопалива. Це рішення, нехай і прийняте на державному рівні, змістило фокус ринкового механізму в потрібному напрямку. Через п'ять років (2013-2018г.) результат приголомшує - прозорий і незалежний ринок енергоресурсів. Ми вважаємо литовську біржу BALTPPOOL прикладом для нашого проекту по біомасі.

Натхненна досвідом сусідів,

команда Аграрної біржі ініціювала робочу групу для створення ефективних торгових механізмів на ринку біомаси. Активну участь в розробці проекту прийняла Біоенергетична асоціація України. Потім підключилися великі покупці, представники USAID та інших організацій. Саме спільні зустрічі та рішення, які на них приймалися стали основою для запуску торгів біомасою.

Які принципи торгів Аграрна біржа встановлює на ринку біомаси?

Аграрна біржа розробила електронну торгову систему, спеціально під ринок біомаси. На профільній платформі враховуються інтереси всіх учасників торгів. В основі торгового механізму лежить принцип подвійного аукціону. Тобто, ми організували справжні біржові торги із зустрічними заявками. А це означає, що покупці і продавці спільними зусиллями сформуєть справедливую ринкову ціну на товар.

Хто були учасниками торгів і як їх залучали? Які були перешкоди?

Великі покупці, учасники робочих зустрічей взяли зобов'язання забезпечити ліквідність. Ринок відреагував. Сьогодні фахівці Аграрної біржі прагнуть налагодити партнерство з усіма покупцями і продавцями. Думаю, що наша профільна платформа виправдає довіру учасників ринку.

Перешкодою стало те, що багато хто закупають біомасу через систему Прозоро. Ці обсяги поки заблоковані до обігу на біржі. Регулятору саме час визначити правила взаємодії товарної біржі і системи державних закупівель. У розвинених державах саме біржа є еталоном ринкового механізму, гарантією надійної і оперативної торгівлі, а також індексом цін на біржові товари.

Які види біопалива торгувалися через електронну платформу?

При визначенні номенклатури торгів ми взяли за основу досвід BALTPPOOL. Відповідно, заявки виставлялися за напрямками деревна тріска і дрова.

Як проходили торги?

Всіх учасників заздалегідь повідо-

мили про дату, правила і регламент тестових торгів. Після цього фахівці біржі роздали всім доступ і надали оз-найомчі матеріали, інструкції, практичні рекомендації. У призначений час 14-17 серпня торги стартували, учасники створили свої заявки і почали укладати угоди.

Чим закінчилися торги? Які були обсяги і ціни?

Це були тестові торги. Тому ціни і обсяги тут не мають значення. Важливо, що ринок проявляє високий інтерес до торгів біомасою через електронну торгову систему. Все більша кількість учасників подають заявки на підключення до платформи. Ми вдячні кожному, хто бере активну участь в проекті.

За результатами, що потрібно модернізувати в системі, як її доопрацювати?

Потрібно приділити ще більше уваги контролю якості і кліринговим механізмам. Аграрна біржа зробить все необхідне для запуску біржових торгів на постійній основі. Розвиток ринку біомаси - це один із шляхів до енерго-незалежності України. Ми беремо на себе відповідальність за організацію електронних біржових торгів, де кожен учасник ринку зможе укласти надійний контракт на якісну продукцію.

Окрема подяка біоенергетичних асоціації. Ми високо оцінюємо їх проекти, кожен з яких спрямований на створення цивілізованого ринку біоенергоресурсів. Особливо спільний проект Асоціації, Держенергоефективності та USAID, в рамках якого розробляється законопроект щодо врегулювання питання торгівлі біомасою.

На закінчення Олександр Євгенович відмітив, що мета Аграрної біржі - створення ефективної біржової системи в Україні. Для цього на постійній основі досліджується ринок в пошуках можливостей вдосконалення торгових механізмів. Кожен член команди працює на створення інклюзивних продуктів, які підвищують конкурентоспроможність національної економіки.